

EPI-aktuellt

Vol 1
Nr 30
25 juli 2002

Nyhetsbrev från Avdelningen för Epidemiologi, Smittskyddsinstitutet

Redaktör: [Ragnhild Janzon](#), tfn 08-457 23 64

Ansvarig utgivare: [Johan Giesecke](#), tfn 08-457 23 60

Fax: 08-30 06 26

E-post: epi@smi.ki.se

Prenumeration: Via formulär på [SMI:s hemsida](#)

Innehåll

- Senaste numret av EpiNorth
- Syfilisutbrott i Norge, Sverige och Europa
- Halvårsstatistik för syfilis

Notiser

Senaste numret av EpiNorth

EpiNorth är en nordisk-baltisk-rysk smittskyddspublikation som publiceras 2-3 gånger årligen och kan hämtas hem från Internet (www.epinorth.org)

Senaste numret (vol 3; 2) innehåller:

- Eurosurveillance – europeiskt forum för smittskydd
- Nervsystemets betydelse för rotavirusdiarré
- Tuberkulos i Danmark
- Borreliainfektion i Estland
- Nya WHO-rekommendationer för antibiotikaresistens
- Statistik över smittsamma sjukdomar i Östersjö- och Barentsområdet

Epi-North redaktion kan kontaktas genom Vibeke R. Gundersen, Folkehelseinstituttet, Oslo (epinorth@fhi.no eller tlf +47 22 04 22 33)

Hänt i världen

Syfilisutbrott i Norge, Sverige och Europa

Norska Folkehelseinstituttet meddelar i sin halvårsstatistik för sexuellt överförda infektioner (1) många rapporterade fall av syfilis bland män som har sex med män (MSM) i Oslo. Av de 22 rapporterade fallen av syfilis under första halvåret 2002 är 16 smittade vid homosexuell kontakt. Ett utbrott bland MSM startade i Norge 1999 och fram till nu har 99 fall rapporterats. Saunor för homosexuella i Oslo har hela tiden varit en central smittoarena. Många av de smittade har också varit HIV-positiva. Trots förebyggande åtgärder i dessa miljöer med information, tillgång till kondomer, intensifierad kontaktspårning och omfattande testing har det till nu inte lyckas att stoppa utbrottet. Också i Sverige pågår ett syfilisutbrott bland MSM sedan 2000 (se Halvårsstatistik för syfilis).

Den bekymmersamma utvecklingen i Norge och Sverige ser ut att vara en del av en europeisk trend. Länder som Storbritannien, Nederländerna, Irland och Frankrike har senaste åren rapporterat ökad förekomst av syfilis och gonorré, med syfilisutbrott bland MSM i storstäderna. Det har dock inte observerats en liknande ökning av HIV-infektion i samme gruppen (2). Detta kan bero på att personer som i dag diagnostiseras med HIV ofta är smittade för flera år sen. En engelsk studie (3) har visat ökat riskbeteende båda bland yngre och äldre homosexuella och bland bisexuella män.

Denna utveckling har aktualiserat bildandet av ett europeisk nätverk för sexuellt överförbara infektioner. Från tidigare är det etablerat ett nätverk för HIV /AIDS (www.eurohiv.org) .

Mycket tyder på att det innan årets slut kommer att finnas ett nätverk inom EU:s nätverk för smittsamma sjukdomar. Ett sådant nätverk kan lättare samordna europeiska åtgärder för att stoppa utbrott, och samordna åtgärder för att förebygga syfilis och andra sexuellt överförbara infektioner i Europa.

1. Aavitsland p, Nilsen, Ö. Syfilis förste halvåret 2002. MSIS-rapport 2002; 30: 29
<http://www.fhi.no/nyhetsbrev/msis/2002/29/>
2. Nicoll A, Hamers FF. Are trends in HIV, gonorrhoea, and syphilis worsening in western Europe? *BMJ* 2002;324:1324-7. (<http://www.bmj.com/cgi/content/full/324/7349/1324>)
3. Public Health Laboratory Service. Trends in sexually transmitted Infections in the United Kingdom , 1991 to 2000. London: PHLS, 2001

[Hans Blystad](#), [Torsten Berglund](#)

Statistik

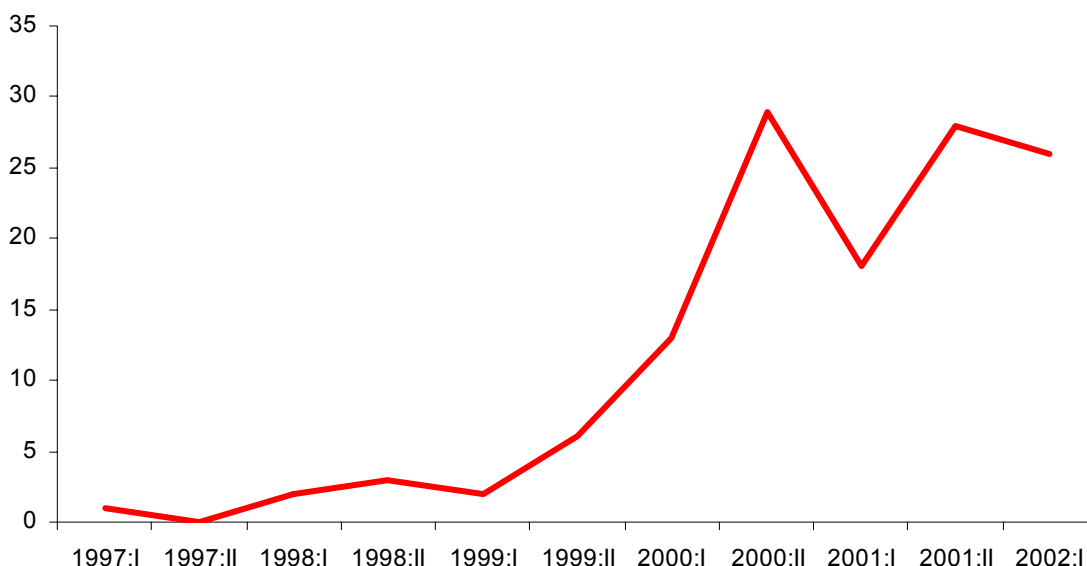
Halvårsstatistik för syfilis

De senaste två årens ökning av [syfilisfallen i Sverige](#) fortsatte även under första halvåret 2002, då 43 fall anmäldes till SMI. Jämfört med samma period förra året är det en ökning med 48 %. Under 1990-talet minskade syfilisfallen och inhemsk smittspridning förekom knappast – flertalet rapporterade fall hade smittats utomlands. Men som vi tidigare rapporterat om i *Smittskydd* ([2000:67](#); [2001:19-20](#) o. [84-85](#); [2002:1:15](#)) och på hemsidan startade ett syfilisutbrott i Stockholm under våren och sommaren år 2000 bland män som har sex med män (MSM). Ett sådant utbrott har inte förekommit i Sverige sedan 1980-talet då syfilisincidensen bland MSM snabbt minskade p.g.a. av ändrade sexvanor och praktisering av säkrare sex som en följd av HIV-epidemin.

Fr.o.m. januari 2000 t.o.m. juni 2002 har sammanlagt 114 MSM rapporterats med syfilis, jämfört med endast 17 fall mellan 1995 och 1999. Flertalet av dem har smittats i Sverige, framför allt i Stockholm, men under andra halvåret 2001 rapporterades också inhemska fall bland MSM i Göteborg. Åtgärder, som utökad syfilisprovtagning vid HIV-testning och riktade informationskampanjer bl.a. på Internet, har vidtagits för att komma tillrätta med smittspridningen.

Under årets första sex månader anmäldes 26 fall bland MSM, 13 fall bland heterosexuellt smittade kvinnor och män, tre fall utan angiven smittväg samt ett fall av mor-barnsmitta, ett barn från Västafrika som smittats i sitt ursprungsland. En heterosexuellt smittad man och en kvinna uppgavs vara smittade i Sverige (Stockholm resp. Västmanland), medan de övriga 11 med denna smittväg smittats utomlands, fr.a. i östra Europa och Asien. Av MSM hade åtminstone 15 smittats i Sverige (4 saknar uppgift om smittland), varav nio i Stockholm och fyra i Göteborg samt två på andra orter. Sju MSM hade smittats utomlands (Berlin, London, Kanarieöarna, Marocko). Medelåldern för männen, oavsett smittväg, var 40 år, medan den var 33 år för kvinnorna.

Den ökande syfilistrenden ser ut att hålla i sig även under sommaren; hittills under juli månad har 12 fall anmälts; sex heterosexuellt smittade män och kvinnor, samt sex MSM av vilka fyra är anmälda från Malmö/Helsingborg och vardera en från Stockholm och Göteborg.

Figur 1. Anmälda fall i Sverige av syfilis per halvår 1997-2002 bland män som har sex med män (MSM).

[Torsten Berglund](#), [Hans Blystad](#)

Länkar till andra smittskyddsnyheter

[CDR Communicable Disease Report \(Storbritannien\)](#)

[EPI-NEWS \(Danmark\)](#)

[Eurosurveillance Weekly](#)

[MMWR](#)

[MSIS-rapport \(Norge\)](#)

[ProMed](#)

[WHO Disease Outbreaks News](#)